

Kuidas valida vaipa?

Vaip ei ole ainult pehme ja mõnus jalgealunevaid ka tähtis sisustusdetail. Vaiba värvil on suur tähtsus kogu toa õhkkonna loomisel. Vaip on taust, millele hakkate mööbliesemete ja dekoratsiooniga tuba kujundama.

Heledad värvid lasevad ruumi paista suuremana, seevastu tumedad toonid tekitavad õdusust.

Vaiba hinna määrab selle kvaliteet. Mida kallim on hind, seda rohkem on vaiba valmistamisel kulunud materjali ning seda tugevam ja vastupidavam vaip on.

Oluline on mõelda ka sellele, millist hooldust vaip vajama hakkab. Ruumid hoiab puhtamana ka esikus välisukse ees olev porimatt. Porieemaldajana võiks kasutada tavalist kõrgmatti ja nõelviitkatet, mõlemad on veega pestavad.

Enne vaiba ostmist

Enne vaibakauplusesse minekut peaks endamisi vastama järgnevatele küsimustele.

- ✓ Millisesse ruumi on pörandakatet vaja?
- ✓ Kui käidavasse kohta vaip pannakse?
- ✓ Kui suur peab vaip olema?
- ✓ Kui kaua peaks vaip vastu pidama?
- ✓ Missugusest materjalist, kui kõrget, tugevat ja mugavat katet soovitakse?

SIIDVAIBAD

Siid on kõige kallim käsitöövaipade valmistamisel kasutatav materjal. Siidi saadakse siidusside kookonitest ja esimesena võeti siid kasutusele Hiinas. Tänapäevani valmivad just Hiinas kõige kaunimad siidvaibad. Selliselt valmistatud vaipu kasutatakse nii seinadekoratsioonideks kui ka põrandavaipadena. Põrandal tuleks siidvaibad paigutada vähemkädavatesse kohtadesse, sest nad on õhukesed ning õrnad ning nõuavad erilist hoolt.

Hiinas on siidvaipu valmistatud sajandeid. Siidvaiba kudumine väga raske, täpsust ja aega nõudev töö, mis kõidab järjest vähem nooremat põlvkonda. Ennustatakse, et siidist käsitöövaipade valmistamine on tulevikus määratud kadumisele ja seetõttu on hiina siidvaibad saanud kollektsionääride huviobjektiks.

Siidvaiba valmistamine

1. Mustri ja värvitoonide kokkusobitamine – kunstnik peab vaimusilmas nägema valmis vaipa kui tervikut.
2. Materjali ettevalmistus – toorsiid keritakse kookonist pooli peale. Poolid asetatakse 30-40 minutiks leelisesse vette, et muuta toorsiid pehmeks, hiljem siid loputatakse ja värvitakse. Ajalooliselt kasutati looduslikke värve nagu indigo, safran, tammeterud, kukekannus jne. Tänapäeval kasutatakse keemilisi värve.

3. Kudumistelgedele kinnitatakse raam ning siidist lõime- ja koelõngad kinnitatakse tihedalt ülemise ja alumise raami vahele. Seejärel saab alata vaiba sõlmimine.
4. Pärast mitmeid kuid, tihedamate vaipade puhul lausa aastaid igapäevast tööd on vaip valmis ja ta lõigatakse kudumisraami küljest lahti, sõlmitakse narmad, tasandatakse vaiba karus ja pestakse.

Siidvaiba kvaliteet ja hind

Käsitöövaiba hinna määravad mitmed erinevad tegurid.

1. Kudumiseks kulunud aeg.
2. Disaini täpsus ja keerukus.
3. Tihedus (materjali kogus).
4. Materjali hind (siid on kõige kallim vaipade kudumiseks kasutatav materjal).

Kõige tähtsam on vaiba tihedus – sõlmede ja ridade arv. Kõige tihedamad siidvaibad valmistatakse Hiinas.

Tihedust mõõdetakse ridade arvuga ühe jala pikkusel (1 jalg = 30,48cm).

Enamlevinud on 120, 300, 400, 500 realiseid vaibad. 1000 realiseid vaip on haruldus.

Näide vaiba valmimisest

Ühel meistril kulub 300 kudumisreaga (968 400 sõlme/m²) 0,60 x 0,90 m suuruse vaiba valmistamiseks pool aastat.

Kui vaibal on 500 kudumisrida ehk 2 690 000 sõlme ühel m², siis kulub sama suure vaiba kudumiseks 1,5 aastat. Kõige tihedam vaip, mis kunagi valmistatud, on tuhande realiseid (peaaegu 11 miljonit sõlme m² kohta). See on ka ära märgitud

Guinnessi rekordite raamatus 1998. aastal. Kasutati juuksekarva paksust siidiniiti, vaip sõlmiti suurusklassi all.

Sümbolid

Ajalooliselt on käsitöövaipade muustrisse kootud sümboleid ja sõnumeid. Lisaks Pärsia vaipadelt tuntud ornamentidele – medaljonid ja geomeetriselised kujundid –, on levinud looma- ja taimemustrid. Lõvid ja pistrikud väljendavad julgust, võitu, kuulsust. Haigrud sümboliseerivad pikka iga, vaibasse kootud kukk kaitseb omanikku kurja eest. Paabulind on orientaalkultuuris püha lind, foonix sümboliseerib surematust. Kaamelid kehastavad õnne ja varakust. Draakonid on suure võimu sümbolid.

Taimsetest kujunditest näitab elupuu igavest elu, küpress elu pärast surma. Lootose õied on pühaduse ja puhtuse sümboliks. Vaibasse kootud pilved on hea ende näitajaks. Hiinas on kasutusel ka buadistlikud ja taoistlikud märgid nagu svastika ning yin- ja yang-sümboolika.

Värvid

Käsitöövaibad on kirkad ja värviküllased. Tihti peale kasutatakse punast, mis väljendab rõõmu ja edu. Kollane värv rõhutab rikkust ja toredust, roosa vagadust ja jumalakartlikust, sinine vaikust, rahu ja surematust. Valge värv on rahu ja puhtuse, aga ka leina värv. Tumedad värvid rõhutavad üksindust.

Kuidas ära tunda looduslikust siidist vaipa?

Siidvaibad on unikaalsed luksusesemed. Tänapäeval on müügil ka kunstsiidist vaibad, mis on valmistatud viskoosist (tselluloosi baasil).

- ✓ Hõõrudes naturaalselt siidivaipa, tundub see peopesa all soe – viskoosvaip jääb jahedaks.
- ✓ Põletades siidivaipa narma tükikest, muutub see mustaks tuhatükiks ja lõhnab nagu põlev juuksetutt (siid sisaldab palju proteiini). Viskoosvaiba tuhk on valge ja kerge ning lõhn on paberi põlemise lõhn, sest tooraineks on tselluloos.

Kuidas hoolitseda siidivaiba eest?

Siidivaip on luksuslik kujunduselement. Soovitame asetada vaiba alla alusvõrgu, see muudab astumise pehmemaks ja pikendab vaiba eluiga. Samas väldib kerge vaiba libisemist.

- ✓ Regulaarselt tuleks vaipa puhastada tolmuimejaga, aga ei soovitata narmaste puhastamist.
- ✓ Plekid tuleks kohe seltsi imada puhta rätikuga, seejärel kasutada leige vee ja õrna äädika lahust, et plekk õrnalt tupsutada eemaldada.
- ✓ Niiskus mõjub siidivaibale halvasti. Kui te vaipa ei kasuta, rullige see kokku, karus seespool, kuid ärge asetage kilekotti.
- ✓ Olenevalt käimistihtedusest muutke vaiba suunda ühel-kahel korral aasta jooksul, see hoiab ära käiguradade tekkimise.
- ✓ Iga paari aasta järel on soovitatav pöörduda professionaalse vaibapuhastusfirma poole vaiba üldpuhastuseks.

UUDIS: siidi- ja pärsiavaibad

VAIBAD

LOOMANAHAD

VAIBAGALERII

Jõe 3, Tallinn • tel 611 6595
Pärnu mnt. 234, Tallinn • Järve keskuse 0 korrusel, • Tel 677 5850